

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Tompai Mihály-utca 10. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás. Telefon-szám: 52. Telefon-szám: 52.</p>	<p>Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN. Kiadó laptulajdonos: ID. RÁBELY MIKLÓS.</p>	<p>Az előfizetés díja: Egész évre . . . 8 korona. Fél évre . . . 4 korona. Egyes szám ára 20 fillér. A hirdetés díja: Egy háromhasábos petitsor térfogata . . . 12 fillér. Nyilttér sora 40 fillér.</p>
<p>A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni szíveskedjenek. A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.</p>		

Városunk jövője.

Mikor városi képviselőtestületünk e héten megtartott népes közgyűlésén hozott bölcs és okos határozatával, városunk fejlődésében, egy szebb jövő megalkotására irányuló terveivel vezette be a felvetett kérdések megoldását; akkor ismét nem kötelességszerűleg, de örömmel emlékezünk meg azokról a messze kiható tervekről, melyek városunk fejlődését gyorsabban, mint gondolnók fogják előre lendíteni.

Sokat elkeseregünk már a világosabb fejű városatyákkal a felett, hogy a régiek csupa esőkönnyös maradiságból mint hegedülték el városunk jövőjét és mint akadt meg minden a vezető elemek szűkebltségén és rövidlátásán. Bár siratjuk a multat, és bár nem tudjuk azt vissza sirni, még sem dobunk követ a szerencsés körülményeket elkalapált szerencsétlen kovácsokra; mert fiatal polgármestertünk a szerencsés *Dr. Kovács László*,

TÁRCZA.

Álmaimban . . .

Álmaimban himes réten, zöld pázsiton jártam,
Fejem fölött édes busan hangzott a madárdal;
Napsugaras kék ég alatt
Mosolygó virágok;
Csörgedező patak partján
Vadvirágos füzes alján
Oly szépek az álmok!

Hajnalodik! Tünik az éjj s olyan bús a tájék,
Mint hogyha csak temetőbe, halottak közt járnék;
Mint az álom, olyan a mult
Megérzi a lelke!
S madárdalos róna helyett
Hóval takart patak mellett
Jégvirágot leltem!

Vattay Ilona.

Régi bálók.

Rimaszombatban a forradalom után, úgy mint más városban, nem a csapongó, féktelen jókedv, hanem a mélylázó sirva vigadás volt a jelszó.

Tánczolatok lányok, tánczolatok! — ugymond *Sárossy Gyula*; s a szép hajadonok felöltötték a Kossuth-gyászt, a mely fekete liszter viganóból állott; vérpiro; diszítéssel varrta szegény Safranka s kihívóan viselte, a ki felöltözött bele.

A Marzi — bandája alig tudott megélni s ha a veje: a nagy művész *Fercsó*, nyaranta nem jár Schmekszre (így hívták Tátrafüredet

a jelekből ítélve, még talán helyre tudja ütni a régiek bűneit, ha előre megépített terveiben neki mindannyian segítségére sietünk.

Kétségtelen, hogy egy századdal le vagyunk maradva, de még most sem késő e nagy őrít áthidalni; még most sem késő, a mit a régiek elmulasztottak annak legalább a fundamentumát lerakni: még most sem késő a szomszédok erős törekvéseivel a versenyt felvenni és belépni a haladásnak abba a nagy harcába, a melyért az utóbbi években Losonc és Tornalja zászlót bontott és lépésről lépésre vezet diadalra.

Mikor a gömöri vasutak kiépítése szőnyegre került, történelmi tény, hogy a miskolc-füleki kapcsolást városunkon át, az akkori városatyák dobták el maguktól.

Majd következett a katonaság elhelyezésére szükséges laktanyaépítés. Ettől is irtóztak polgáraink. — Követte ezt a Rimakokova-rimabányai vasut kiépítése. E kérdés elől is szöktünk. Az lett tehát

akkor), hát az egész banda éhen fordul vala fel a szigorú télen!

A mi házunkban bizonyos *Frühbett* nevű karmester volt elszállásolva; a tirolai vadászok zenekarának vezére. Ez a jó ur tanította a német zongorázni; vettünk neki Bakos-Töréken zongorát Gyugó-tól, a ki kereskedett vele s Pál napján nagy vigan voltunk; még a karmester is összekociztotta a vendégekkel a poharát s nagy vontatva kinyögte, hogy: „Eien Kossuth!”

Szomszédunknak, az öreg *Bacso Józsefnek* a könyü is kicsordult a szeméből, mikor meghallotta; nekem pedig a privátdínerje nagy óvatossággal az ajkaimra illesztette a mutatóujját s az által figyelmeztetett, hogy ezt a jelenetet valahogy ki ne kottyantsam.

Most hatvan esztendeje; talán beszélhetek róla . . .

A bálokat, emintenter a régi népesebb czéhek rendezték.

A vargák száma igen nagy volt; a csizmadíák még többen voltak, a kiknek lakmározása volt a legjellemzőbb, minden télen vizkereszt napján.

A felszolgáló-mester rézkondérban hordta a házakhoz a finom egrít, meg az alacskaikat. Akarhány mesterlegény, meg inas ugy berugott ilyenkor, hogy harmadnapig se ült bele a kekszekbe. A honfi-bu, mondták ők, a honfi-bu, mondtuk valamennyien. Ittak a haza jólétére.

Feri bátyám az ötvenes évek elején került elő vándorlásából a Majna melletti Frankfurtból. Vékonyszabó volt, mikor Németországba ment, s olyan elegánsan tért haza, mint Peti a Szigligeti „Czigány”-ában s ez a hasonlat azért találó, mert olyan füstös képe is volt, mint amannak. Egész Rimaszombatban nem

az eredmény, hogy az első gömöri vonatot Feleden át vezették Fülekre; a katonaságot elvitték Losoncra; a rimakokovai vasutat pedig Losoncra kapcsolták be s így ezen vidék lakosságát oda kényszerítették, hol még a nemzetiségi izgatásoknak is veszedelmes és mérges vipérái leskelődnek a zsákmányra.

Ez utóbbi állításunk nem légből kapott koholmány, mert többször fel lett már figyelmünk hiva arra is, hogy a Losonc és vidékén megforduló pánszláv apostolok, legujabban eddig jó hazafias érzelmű és vagyonos szuhavölgyi népünkre vetették reá szemüket, és azt is határozottan állítják, hogy nem eredménytelenül.

Nagyon résen kell tehát lennünk, hogy e testvéreinket megmentjük a szépen magyarosodó vármegyének és a most már minden áldozatra kész Rimaszombat városnak.

A város a közelmultban e vasutakra 200000 koronát szavazott meg, a most

ismert rá senki, édes szülőim se. Kiszely volt a mestere.

Ő tehát, a mint illet, becsmérelni kezdett mindent. A mi a tánczot illette, erre bizony elég oka nem volt; mert a rimaszombati fiatal-ságot egy *Nante* nevezetű szerencseny tanította illemre, meg tánczra; habár a bostont, meg a cake-walcot emberfia még nem lejtette akkor.

A modern gondolkodásuak a „Három róza” első emeleti nagytermében gyermek-bált rendeztek. Ugy gondolom *Droppa Károly* volt a főrendező, őt állították az ovoda élére.

Feri bátyám engem is elvitt a bálba s ugy felbuzdultam, hogy tánczra perdültem a Krick Ferdinand szép kis leányával: *Rózával*, a most is szereplő jeles egyetemi tanár Richter Aladár kedves mamájával.

Azért tetszett ez a kis lány nekem, mert piros bársony derékkal ingvállban volt, szépen magyarosan felöltöztetve.

A tánczterem mellett, egy nagy szobában hosszú asztalon fel volt halmozva a tömérdek enni való. Rengeteg sok fánkot meg csörögét láttam; otthon pampuskának, meg herőczének mondták. A czéhek tagtársai versenyeztek az ajándékozásban: volt szép piros alma, körte, no meg szép hamvas szilva is elég.

Azt a pazarlást, a mit láttam, leirni meg sem kísérlem.

Az asztalos bálra szépen kiöltözve meghívtak a tánczosztók bennünket is. A határozott igérettel adósuk maradtunk; mert ez akkor ugy illett; különösen azért, mert az egyik szomszédunk azon időben ugy beverte nyújtóival a feleségének a fejét, hogy csak nagynehezen tudta összedrótozni *dr. Csesznok Pál*. Az ura meg beült a városháza alatt az öreg Guttmann pinczé-

megtartott képviselőtestületi közgyűlésen pedig ismét 240000 koronával fejelte meg előbbeni határozatát. Ez újabb határozat oly áldozatkészségről tanuskodik, ami felett örömminkben valósággal ujjongani kell s ezzel a régi mulasztások teljesen helyre lettek ütve és biztos a reményünk, hogy ily körülmények között a rövid *Rimakovka-rimabányai* és a *Ratkó-rimaszombati* vasut is ki fog épülni.

Kétségtelen, hogy ez áldozatkészség 20% pótdóemelkedést helyez kilátásba, s ez ellen egy szavazat le is adatott a képviselőtestületben. De számolnunk kell viszont azzal, hogy a vasutaknak itt való összefutása az ingatlan érték emelkedésekben nem 20%, de rövid idő alatt 50% emelkedést, az ipar és kereskedelem nagy mértékben való fellendülését és a polgárság vagyonosodását fogja jelenteni.

Ha tehát lesz jövedelem és lesz miből fizetni, akkor könnyű lesz a pótdó által történt teheremelkedést elviselni. Ez a biztos számítás, nem pedig az egyoldalú számítás és a haladás ellen való akadály emelés.

Mint értesültünk, a vasutépítési kérdések már jó mederben haladnak és azok már jó kezekben vannak. Igyekezzünk tehát azokat az agilis férfiakat úgy erkölcsi mint anyagi erőinkkel támogatni és a régieknek, meg azután a mostan ellenkezőknek is minden meg lesz bocsátva.

A képviselőtestületi gyűlés lefolyásáról az alábbiakban számolunk be:

Rimaszombat város képviselőtestülete f. hó 9-én délután dr. Kovács László polgármester elnöklésével látogatott közgyűlést tartott, melyen a tisztviselőkön kívül jelen voltak: *Baksay József, Bodor István, dr. Baksay Dezső, Boczkó Dániel, Barányi György, dr. Cziner Miksa, Holländer Lajos, Grosinger Miksa, Fábry Zoltán, Dickmann Ignác, dr. Institoris Endre, Jacsó Pál, dr. Kármán Aladár, Koreny Pál, ifj. László János, Lévai István, dr. Löcherer Tamás, ifj. Lengyel Pál, Molnár József, Princz Bertalan,*

jébe s addig dorbézolt, hogy észre se vette, hogy a menyecske a „Három rózsán” ropta nagy vigan a csárdást; mert a kaczkias asszony a kínai császár legrsőbb hálósipkájáért se maradt volna otthon; és mikor a gazda hazakerült az egyik legényének a három első foga bánta meg, hogy befogatott s a mulatságra el mert menni vele.

A gömöri gentry-osztály az öltözékeit nem Rimaszombatban varratta, hanem Pesten; s ott hon mulattak a családok az egész Sajó, meg Rima völgyön.

Mint gyerek ebben az időtájjban voltam először Pokorágyon. Tamásfalusi czinezőgő zene mellett vigadtak a legények. Én bizony nem tudom lakadalm volt-e vagy bál; mert a befűtött búbos mellett álmos voltam s annyi árpacukrot dugdostak a zsebembe, hogy betegen kerültem onnan haza.

A fiatalság, mondhatom nagyon illedelmesen viselte magát; a mint ez másként el sem képzelhető; hisz az odaváló lutheránus tiszteletes fia volt az a híres *Kmetty György*, a ki tábornok volt a magyar forradalomban.

Nem is olyan hazafiatlan a gömöri tót, mint a hogy híresztelik. Nehány év előtt, mikor ott hon jártam, érdemesnek tartottam ezt a közös-ügyes nótát a jegyzőkönyvembe felírni, a mi bizony elég tanulságos:

Sárga uborkának
zeleni liszti má;
Ennek a kis lánynak
frajera ne má;
Ha nincs neki,
ale bugye maty;
Jó az Isten,
sag jej bugye pomahaty!

id. *Rábely Miklós, Rónay Gyula, Ródosi Ignác, Stolcz Zsigmond, Soós Ferencz, Szabó József m., Szabó István, Szemann Endre, dr. Törköly József, Varga Lajos.*

A közgyűlés elején dr. Kovács László polgármester kegyeletes szavakkal emlékezett meg a képviselőtestület elhunyt munkás és buzgó tagjáról: *Szomolnok Antal*ról, ki a bizottságokban is mindig tevékeny részt vett. Emlékét a közgyűlés megörökíti.

A közgyűlés tudomásul vette, hogy a törvényhatóság jóváhagyta a rimaszombati kereskedelmi és közgazdasági banknak gépjavitó műhely céljaira terület átengedését, valamint a Rimaszombat—ratkói és Rimaszombat—poltári h. é. vasutak céljaira 1300000, illetve 200000 korona költség megszavazását.

Ugyancsak jóváhagyta a törvényhatóság a régi temető rendezésére és gyermekjátékos térül való felhasználására vonatkozó közgyűlési határozatot.

Komárom város közönségének a városi tisztviselők fizetésének teljes és mielőbbi kiegészítésére vonatkozólag a képviselőházhoz és kormányhoz intézendő feliratához a közgyűlés hozzájárult.

Lukács Géza alispán, képviselőtestületi tag levele olvastatott ezután. Az alispán, ki mindig lelkes buzgósággal és meleg szeretettel igyekezett városa érdekeit munkálni, tekintettel arra, hogy mint hatóság vezetőjének az esetleges elfoglaltság látszatát is kerülnie kell, ezért lemond képviselőtagságáról és a bizottságokban elfoglalt állásairól. A tanács őszinte elismeréssel méltatta a *Lukács Géza* eddigi működését, sajnálattal veszi tudomásul lemondását s hálás köszönettel fogadja az alispán azon ígéretét, hogy a várost ezután is minden jogos és méltányos törekvésben híven fogja támogatni. A közgyűlés magáévá tette a tanács előterjesztését és a megüresedett helyre *Stolcz Zsigmondot* hívta be.

Az iparos nyugdíjgyelet céljaira a közgyűlés 100 koronát szavazott meg.

A városi képviselők 1910. decz. 30 ikán megejtett választásának eredményét tudomásul vették, *Medveczky Sándor* és dr. *Veress Samu* elnököknek és a bizottság tagjainak köszönetet szavaztak. *Boczkó Dániel* megválasztásáért köszönetet mondott polgártársainak. Az elhunyt *Szomolnok Antal* helyébe *Barányi György* hivatott be.

A Gondülő kore-mai épületnek 12948 kor. 68 fillér költséggel való kiépítését elhatározták.

A tisztviselőtelep mellett nyitandó új utca körül levő telkek megvételét névszerinti szava-

Hát, kérem, ez a dal is csak azt mutatja, hogy magyarosodunk! Az a derék tót legény bizony, a ki magyar leányt vett feleségül, magyar fiukat és leányokat nevelt s hosszú vándoréletem alatt ha találtam is olyan magyar katonára, a ki tót leány kedvéért elhánnya ősei szép öltözetét és daróc ruhában járt-kelt; de azért csak szűkebb családi körben povedált s magyar nyelven, zengő alföldi dialektusban beszélt, mikor megszólították; nem po zabucskit tánczolt, hanem csárdást, meg verbungost vagy egyebet.

Annak a híres Nante nevű szerencsenynek a családja nem járt vele Rimaszombatban; de évtizedeken emlegette a nép; mert egy szép szöke asszony úgy rá talált bámulni, hogy mikor lebetegedett hát az ikrek közül az egyik kis leány olyan csokoládészinü baba lett; nagy fehér szeme, duzzadt ajka volt, hogy a káplán ur keresztet vetett magára mikor a baba megmutatta.

Szegény édes anyámnak sehogy se fért a fejébe mikor ennek az eseménynek híre futott; de a szomszédunk kis fia megmagyarázta, hogy az a gólya valahonnan a forró éghajlat alul ögyelgett erre s nem tudott vele haza repülni, hát itt felejtette.

A tiroli vadászokkal el ment a karmester is; gondolom Kassára; da jöttek a „Deutschmeisterek”, meg aztán mások.

Elköltözött Nante is, úgy hogy mikor a hatvanas években már balettet meg cancant tánczoltak Pesten; ez a szerencseny valahol Absziniában tanította a legrsőbb magyar tánczokat: a *patolást* meg a *kállai kettőst!*

Id. F. I.

zással határozták el egyhangulag 37 szavazattal. Itt a törvényhatóság kijelölte, hogy a Gyermekmenhely előtti utcával párhuzamosan nyitassék egy új utca a város fejlődésének lehetővé tétele érdekében.

Az új utca nyitáshoz szükséges telkek megvételét özv. Káposztás Józsefnétől 500 négyszögöl 4000 koronáért, Szabó Juliannától 1000 ö 7000 koronáért, Csordás Zsuzsannától 1000 ö 8000 koronáért, ifj. Kathoná Kálmánától 500 ö 4000 koronáért és Takács Lászlótól 1500 ö 6000 koronáért, összesen 29500 koronáért, mely a függő kölcsönből nyer majd fedezetet.

A Borbély Ferencztől megvett telek után fizetendő illetéknek: 574 kor. 91 fillér a város által való fizetését szintén névszerinti szavazással határozták el.

Az Erzsébet tér 9. számú volt Seidner-téle üzletben a város 6 évre ifj. Hízsnyan Bálintnak 1010 korona évi bérért adta ki.

A fogyasztási adókezelés 1910 ik évi eredményét a közgyűlés tudomásul vette s az ezzel foglalkozó tisztviselők jutalmazására vonatkozó tanácsi előterjesztést elfogadta.

A Rimaszombat—poltári helyi érdekű vasut létesítéséhez a már megszavazott 200000 koronán kívül még 240000 korona hozzájárulás szükséges a város részéről s az ügyben a polgármester kimerítő előterjesztést tett. Hivatkozott arra, hogy milyen régen tolynak ez ügyben a tárgyalások s az előző kormány azon álláspontját, hogy a helyi érdekű vasutak építéséhez 15-18% segéllyel járul, az új kormány megváltoztatta s most az érdekeltség helyzete igen nehezzé vált. A vasut építéséhez 736400 korona szükséges, de csak az esetben, ha 114000 korona értékű hozzájárulás várható a tervezett vonat mentén levő nagybirtokosok területeinek díjtalanul való átengedésével. Ha a város a 440000 koronát megadja s a terület díjtalanul megkapható, s a községek hozzájárulása a megállapított mértékben várható, úgy kilátásunk lehet arra, hogy az építés hamarosan megkezdődik.

Dr. *Baksay Dezső, Molnár József, dr. Cziner Miksa* és *Szabó István* szóltak a tárgyhoz pártolón, megannyian a vasut építésével járó ipari és kereskedelmi előnyöket ismertették s a vidék esetleges elvesztésével járó hátrányokat, míg ifj. *Lengyel Pál* a magas pótdótól tartva, nem szavazza meg a költséget. A közgyűlés összes többi tagja az egy ellenző szavazattal szemben az újabb 240000 koronát megszavazta, amivel a multak mulasztásainak legalább egy részét igyekezett jóvátenni.

Az 1910 iki népszámlálás eredményéről tett ezután jelentést a polgármester. Tíz kerületben végezték a tisztviselők a népszámlálás munkálatait 1543 lakott és 11 nem lakott ház találtatott a városban. A lakosok száma 7355 (6756 lélek találtatott, 599 volt távol). As 1900-iki 5849 létszámmal szemben 26% a gyarapodás. Tudomásul vétetett. A népszámlálás költségei 771 kor. 58 fillért tettek ki.

A közgyűlés a Tepper Lajos által a város ellen indított 17400 koronás perből kifolyólag 1000 korona egyességileg megállapított összeget és 249 kor. 50 fillér perköltséget utalványozott s a pert beszüntette.

Az elhalálozás, elszegényedés, elöltözés tolytán behajthatlan 386 korona ebadó törültetett.

A szabadkai bérlő *Kohn József* tiz sertésfiasztató építése iránt beadott kérelmének elintézésével — miután a költség csak 250 koronát tesz ki — a polgármester megbízott.

Több helybeli iparos kérelme, hogy a piaci helypénz fizetése alól mentessenek fel, elutasított, mert ez csak szabályrendeletileg volna kivihető.

Az anyakönyvi kivonatokért befolyt mult évi díjak *Komlósy István* városi irnoknak átengedettek.

A házi pénztár és gyámpénztár mult évi IV. negyede megvizsgálására vonatkozó polgármesteri jelentés tudomásul vétetett. Sztraczik *Julia, Kollár István* és gyermekei, *Demeter József* és fiai, *Márkus Borbála* és gyermekei illetőség megállapítási kérelme elutasított.

Végül a polgármester bejelentette, hogy a villamos művekhez szükséges gépolajat *Halász* és társa budapesti cégétől szerezte be.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

Esküdtzéki főtárgyalások.

Az idei első esküdtzéki főtárgyalási ciklus folyó hó 6—10-ig tartott mindvégig általános és élénk érdeklődés mellett. A bíróság tagjai, az esküdtek, a vád- és védelem, ugyancsak a közönség a nehéz napokon sok kitartást és lankadatlan türelmet tanúsított az érdekes ügyek letárgyalásánál.

Különösen kiváló elismerés illeti meg a hivatala magaslatán álló *Kolbay Sándor* kir. táblai bírót, törvényszéki elnököt, ki az esküdtbíró-ság tárgyalásain igazán meglepő nyugalmat, nagy tudást és körültekintést árult el. — Elismeréssel kell szólunk a vádhatóság képviselőinek: *dr. Mészáros István* kir. vezető ügyésznek és *Penyigey M. Lajos* kir. ügyésznek a főtárgyalások során tapasztalt humánus gondolkodásáról, melyből kifolyólag különösen az utóbbi az általa képviselt vádban a vádlott javára szolgáló emberi momentumokat is kidomborította.

Első napon f. hó 6-án özv. *Jacso Pálné* sz. László Erzsébet egy 70 éves velkenyei gonosz asszony állott az esküdtbíró-ság előtt azért, mert unokamenyét: *Léka Pálné* szül. *Sándor Juliát* 1910. július 7-én — mikor a putnoki vásárról hazajött és bélgöresükről panaszkodott, fekete kávéban beadott arzénnel megmérgezte, úgy hogy az erőteljes fiatal asszony csakhamar meghalt. Az öreg asszony régóta állandó ellenséges viszonyban volt unokamenyével, s ezért követte el a büncselekményt.

A bíróság tagjai voltak: *Kolbay Sándor* elnök, *Kovách Géza* és *Fodor Zoltán* bírák. Jegyző *Gyürky István*.

A vádhatóságot: *Dr. Mészáros István* kir. ügyész képviselte.

Védő: *Dr. Benyó Gyula*.

Esküdtekként kisorsoltattak: *Marikovszky Géza*, *Tarjányi Béla*, *Tigermann Adolf*, *Vályi Ferencz*, *Sulik Andor*, *Kolbenheyer Lajos*, *Jeszny Gáspár*, *Glózer László*, *ij. Zólyomi Pál*, *Komáromy Géza*. — Póttagok: *Gubeso János* és *Tomay Alajos*.

A bizonyítási eljárás során kihallgattak 11 tanut, *Dr. Heinrich Béla* és *Dr. Bleier Leó* bonczoló, *Dr. Zehery István* és *Dr. Kármán Aladár* elmebeli megfigyelést végzett szakértő orvosokat, s felolvasták az országos fővegyész véleményét, mely szerint a hullarészekben jelentékeny mennyiségű arsenikumot talált. Az esküdtbíró-ság négy kérdést állapított meg, s a délután elhangzott plaidoyer után az esküdtek a gyilkosság elkövetésére feltett első kérdésre szavaztak igenel, s a bíróság a 70 éves özv. *Jacso Pálné* a gyilkosság büntette miatt 15 évi tegyházra ítélte, ebből a vizsgálati fogság által 5 hónapot és 18 napot kitöltöttnek vett, 8 évi hivatalvesztés is jár az ítélettel. Az asszony ájultan esett össze az ítélet kihirdetése után, mely jogerőssé vált.

Második napon f. hó 7-én gyilkossággal vádolt *Szabó Zsuzsanna* 21 éves felsődobozai születésű nő állott az esküdtbíró-ság előtt azért, mert 1910. június hó 20-án két hónapos *Tivadar* nevű gyermekét *Pelsüczön* a vasuti állomás mellett megölte. A fiatal nő *Jolsván* egy nyilvános házban volt, s aztán *Losonczon* szülte meg gyermekét, majd visszakerült *Jolsvára*, s gyermekét a menhelybe szerette volna felvétetni, de illetőségét sehol sem akarták megállapítani. Nem tudott miből élni, napokon át nyomorgott, nem evett, s kétségbeesett helyzetében gyermekét megölte.

A főtárgyaláson *Kolbay Sándor* elnökölt, bírák voltak: *dr. Dorgó Gábor*, *Langhoffer Viktor*, jegyző: *Veres László*. A vádhatóságot *Penyigey M. Lajos* kir. ügyész képviselte, a védelmet *dr. Törköly József* vitte.

Esküdtekként kisorsoltattak: *Réz László*, *Komáromy Géza*, *Tarjányi Béla*, *Kolbenheyer Lajos*, *Almásy László*, *ij. Zólyomy Pál*, *Králik József*, *Vályi Ferencz*, *Szabó István*, *Gubeso János*, *Görbics Zoltán* és *Lőrincz István*.

A bizonyítási eljárás során kihallgattak több tanut, s kihallgatták *dr. Heinz Hugó* és *dr. Zehery István* és *dr. Kármán Aladár* elmeállapotot megfigyelő orvosszakértőket.

A vádhatóság már eleve elejtette a gyilkosság vádját s a kérdés is a szándékos emberölésre nézve tétetett fel az esküdteknek, kik *Szabó Zsuzsannát* abban, hogy gyermekét szándékosan,

a nélkül hogy szándékát előre megfontolta volna, megölte, nem bűnösnek mondták ki, s a verdict alapján az esküdtbíró-ság a boldogságtól sugárzó arczczal előtte álló vádlottat a vád és következményeinek terhe alól felmentette és az ügyész nyomban szabadlábra helyezte őt.

Harmadik napon 8-án *Balog János* 27 éves rozsnói bányamunkás és *Pap József* 32 éves rozsnói napszámos felett ítéletek. Ezek mult év december 1-én együtt ittak *Zsudel András* nevű társukkal, ki évek előtt feleségének szeretőjét agyonverte, s aztán elverte feleségét a háztól, *Zsudel* néhány hó előtt *Balogot* állítólag megverte s most az ivásközben eszébe jutott *Balognak*, hogy ő *Zsudelt* elteszi láb alól. A pálinkázás folyamán a lámpát *Zsudel* — mint saját tulajdonát — be akarta vinni szobájába; s e felett összevesztek, dulakodtak, s *Balog* és *Pap* a szerencsétlen *Zsudelt* tazékkal, székkel vandal kegyetlenséggel összeverték, úgy hogy mintegy 50 sérelem volt rajta, aztán behurcolták a konyhába, trázárták az ajtót, s az ott levő macska a holt ember arczát a felismerhetetlenségig összerágta. Másnap reggel, mikor látták, hogy *Zsudel* meghalt, jelentkeztek a rozsnói bíróságnál.

A tárgyaláson elnök ismét *Kolbay Sándor* kir. táblai bírót, bírák: *Kovách Géza* járásbíró és *Mészáros István* bíró, jegyző: *Lehoczky Márton*. A vádhatóságot *dr. Mészáros István* kir. ügyész képviselte, védők voltak: *Balog János* és *dr. Törköly József*, *Pap József* és *dr. Haas Andor*.

Esküdtekként kisorsoltattak: *Marikovszky Géza*, *Tarjányi Béla*, *Cseh János*, *Bodor László*, *Vályi Ferencz*, *Almásy László*, *Králik József*, *Jeszny Gáspár*, *Sulik Andor*, *Nagy István*, *Glózer László*, *Jerem Viktor*.

A bizonyítási eljárás során a tanukat és *dr. Zehery István*, *dr. Heinz Hugó* és *dr. Kármán Aladár* orvosszakértőket hallgatták ki, majd a vád és védőbeszédre került a sor, a melyek után az esküdtek *Balog Jánosra* és *Pap József*re nézve arra a külön-külön kérdésre, hogy egyenként bűnösök-e abban, hogy 1910. december elsején *Rozsnó* mellett *Zsudel András*t együtt, vagy egyedül szándékosan, de anélkül, hogy szándékukat előre megfontolták volna, ittas, de nem öntudatlan állapotban tejszével, székkel, tazékkal és lapáttal addig ütlegelték, míg *Zsudel* meghalt? igennel feleltek s az erős felindulásra vonatkozólag feltett kérdésre nemmel. Ez alapon a bíróság mindkét vádlottat a szándékos emberölés büntette miatt a 92. §. alkalmazásával jogerősen 8—8 évi tegyházra ítélte, s ebből 2 hónapot és 6 napot kitöltöttnek vett.

Csütörtökön az esküdtbíró-ság előtt *Miklóska Józsefné* szül. *Buczko Agota* 44 éves garamszécsi asszony, fiával a 19 éves *Miklóska János* és a lipótmegyei alsóboccai *Meszarkin András* 25 éves napszámos állott azért, mert *Miklóska József* garamszécsi fűrészgári munkást a boccai hegyről hozott ugynevezett „Omega” (*Sisakvirág Aconitum Napellus*) gyökerével az asszony megmérgezte. *Miklóska József* 26 év óta vele élő feleségével és a gyermekeivel igen kegyetlenül bánt. Az asszonyt ütötte, életét elkeserítette, úgy hogy az asszony kinek *Meszarkin* elmondotta, hogy van náluk egy gyökér, mivel az embereket el lehet pusztítani, elküldte fiát a gyökérért, aztán mikor az ura elűzte a háztól *Hamrik Mihálynénál* 1910. évi október 20-én reggel 6 órakor sztrapacsakában megfozta a mérges gyökeret, s elküldte reggelire a gyárban dolgozó urának. Az ember elfogyasztotta az ételt s 8 órára meghalt. Ezért állottak törvény előtt a vádlottak.

Elnök: *Kolbay Sándor* volt, bírák: *Fodor Zoltán* és *Langhoffer Viktor*, jegyző *Ráduly József*. A vádhatóságot *Penyigey M. Lajos* kir. ügyész képviselte. Elsőrendű vádlottat: *Miklóska József* dr. *Krausz Gyula*, fiát: *Básthy Zoltán*, *Meszarkint* dr. *Weinberger Rezső* védte. Tót tolmács: *dr. Stern Jakab* volt.

Esküdtek voltak: *Marikovszky Géza*, *Soós Gyula*, *Tigermann Adolf*, *Jerem Viktor*, *Tomay Alajos*, *Zsuffa Kálmán*, *Bodor László*, *Zólyomy Pál*, *Králik József*, *Tarjányi Béla*, *Lőrincz István*, *Glózer László* rendes, *Kathona Géza*, *Réz László* póttagok.

A bizonyítási eljárás során mintegy 20 tanut hallgattak ki, s *dr. Zehery István*, *dr. Bleier Leó* és *dr. Kármán Aladár* orvosszakértőket.

Csütörtökön estefelé még a kir. ügyész elmondta vádbeszédét, de a védelemre csak 10-én pénteken került a sor. Az esküdtek elé 9 kérdés tétetett, s az ő verdictjük alapján a bíróság mindhárom vádlottat a vád és következményei terhe alól jogerősen felmentette.

Az esküdtek bűnösnek találták ugyan az asszonyt és fiát, de az ellenállhatlan erő fenforgását beigazoltnak látták, ez alapon történt a felmentés.

Széljegyzetek.

Borzasztó lehetett, annyi biztos. Egy rettenetes dőrej, nyomában földrázkódás, lőtás-futás, fejvesztett kavarodás, halálos félelem . . .

Hol? Mi történt? . . . A nevyorki kikötőben fölrobbant a dinamit. A többit tudjuk. Meghozta a kábel. S bár mi sem zajt, se rémületet, sem halált nem láttunk, mégis magában a hírben is volt valami rémületféle. A halálnak lehelle a mi arczunkat is legyezte, mint a Golf áramnak a szele. Mert hiszen még a tenger, ez a hatalmas test is remegett bele.

A halál valahogyan úgy tett, hogy meglapult egy pár hordó mögött. Sohasem lehet neki hinni, de most újra bemutatta, hogy épenséggel nem érdemes hitelt adni neki. Mikor legjobban lapul, akkor készül legkegyetlenebbül zsákmány után. Ugy tesz mint a tigris. Ez is mikor zsákmányt akar, akkor nesztelen, csendes, mozdulatlan. Mikor azután mozdul, ugrik, már tudja, hogy biztos prédára csap és halálfia, a kit ér.

Igy tett igen a halál a nevyorki kikötőben. A munkások guritgatták, dédelgették, ölegették a hordókat, szépen, vigyázva helyezgették, gyengéden megis simogatták. Pedig halál volt bennük. S így biztos helyett csináltak neki a hajóról a kikötőbe. Révpartot adtak neki, honnan kemény hálóját kivetheti. S tényleg ott teküdt a halál . . . Nyugodt . . . A táj csendes . . . A tenger síma . . . Az emberek gondtalanok . . . Egyszerre egy iszonyatos fojtó nyomás támadt. Megállt tőle a világvaros lélekezete. Utána nyomban egy még iszonyatöbbsé dördülés. Fölrobbant a dinamit s ott állt a halál . . .

S haj ez a lélekezet életet perzselt el sokat s a dördüléstől megrendült és megsiketült a világ. Ezután jött a sok mindentféle baj. A felhőkarczolók inogtak, a házak repedeztek, a tenger hullámzott, a hivatalokat bezárták, az emberek fejüket vesztették. A tüzoltók is futottak. Hova? Mit tudták ők!

Sőt még a Liberté szobra mintha is megváltozott volna. A hatalmas gyönyörű női alak, mely magasra emelt kezében a fényoszórót tartja a messze tengeren bolyongó hajók irányítására, ez is, mintegy alakot cserélt. Igen, fehér lepedőbe burkolt csontváz lépett a szabadság szobra helyébe s a rémes éjszakába, az emberek még rémesebb félelmébe, a messzeterülő tenger sötét, fodros hullámaiba belevigyorgot ez a kivilágitott, utálatos ronda arcz — a halál feje . . . Fakó, sötét szemét mintha hunyorítaná, pedig bennük a mulás réme révedezik. Száját meg se mozzgatja, pedig ajkitalan fogait konokul rávicsoritja a remegő városra. Kiaszott kezében a fénylámpa pedig úgy sziporkázott, mint a pusztító ostorcsapások szikrái. Egészben véve pedig azt akarta kifejezni, hogy emberek, mit szaladtok, tuttok? Ugyis az enyéim vagytok! . . .

De ez még kevés! Ez az élőkkel történt. Hát a kiket a halál elesapott a tengerbe, akiknek levette kezét, lábát vagy pláne a fejét? Pedig sajnos, ilyenek is voltak. Ezek sem nem éreztek, sem nem látták, sem nem halottak semmit, csak egyszerre — meghaltak Ők semmitsem tudtak, még azt sem, hogy hogyan haltak meg. Különös ugy-e? Borzasztó, nem? A kik hallották a dörgést, nem tudtak ugyan még biztosat, de egyről biztosak voltak: hogy még élnek. Azt szokják mondani mikor villámlás van, hogy ha a dörgést hallod, ne félj az a villám már nem üt beléd . . .

De ezek a szegények, a szerencsétlenek, a kik ott dolgoztak, áldoztak és áldozatok lettek ők . . . ők . . . mit mondjak? Haláluknak semiféle előjele sem volt. Mert hiszen rendesen előhírnöke szokott lenni a halálnak is. Egy kis influenza, hurut stb. mind olyan kis előkövet a halál öfelségétől hozzánk. S mi erővel visszaküldjük, ha lehet s megüzenjük, hogy még nem akarunk közös ügyekről tárgyalni egymás-

sal. Nem kívánunk képviselőt az ő sötét országából . . .

Hanem ott. Azon a szomorú parton, abban a szomorú időben a halál mikor jött, hírnök nélkül jött. Csak kilépett a hordókból és azonnal rátaaposott a közelálló emberek fejére . . . Ugy tett, mint mi, mikor sétálunk és séta közben rálépünk egy kicsinyke bogárra . . . És végük lett. Rögtön, azonnal! Azt lehet mondani, hogy átmenet nélkül haltak meg. Láttak és egyszerre nem láttak. Mentek és egyszerre nem mentek. Beszéltek és egyszerre nem beszéltek. S ez mind a nélkül, hogy a kegyetlen végnek legtávolabb fekvő árnyéka csak eszükbe is juthatott volna. Nem! Ők éltek és egyszerre nem éltek! . . .

Senki sem esodálkozik azon, hogy szerencsétlenül járt embertársaink sorsa a fájdalom és részvét érzetét váltja ki különösen honfitársaik szívéből, lelkéből. Sőt még a nagy világ is, a hozzá viszonyított kis pontra nézve, valami formáságos megindulást mutat s legalább egy futó percig arra néz, hol a halál áldozatait szedte. Csak a hivatalos jelentések azok hidegek. Most is így fognak szólni: „A Jersey-City Central vasúttársaság elmulasztotta az elővigyázatosságot a dinamit lerakása körül s ezért ez fölrobbant. 25 ember meghalt, 150 megsebesült; a kár milliókra rug stb. stb . . .” Nem érdekes?

No de „mindig ilyen volt ez a világi élet” . . .

A „Vármegyei Kaszinó” alapszabályai.

(Vég.)

13. §. A közgyűlés összehívása és ügyrendje:

a) A rendes közgyűlést, melyen az évszámadás és költségvetés tárgyalandó, valamint a választmány és igazgatóság megválasztandó, tartozik az igazgatóság minden év január havában összehívni.

Rendkívüli közgyűlést az igazgatóság bármikor összehívhat s valahányszor a választmány, vagy az ok és cél megjelölése mellett 20 tag a rendkívüli közgyűlés összehívását írásban kéri, azt 15 napon belül összehívni köteles.

b) A közgyűlés helyéről és idejéről a tagok a tárgysorozatot tartalmazó meghívók útján 8 nappal előbb értesítendő. A tárgysorozatban nem foglalt tárgyak fölött határozat nem hozható. Kivételnek csak oly indítványra nézve van helye; mely egy újabb közgyűlés összehívására szól.

c) A közgyűlés határozatképességéhez — amennyiben az alapszabályok másként nem rendelkeznek — legalább 30 tag jelenléte szükséges. Ha a kellő számú tag hiánya miatt a közgyűlés meg nem tartható, 30 napon belül új közgyűlés hívandó össze, mely tekintet nélkül a megjelent tagok számára, érvényesen határoz azon tárgyak felett, melyek a meg nem tartott közgyűlés napirendjére ki voltak tűzve.

d) A közgyűlésen az igazgatók egymás közötti megállapodása szerint, valamelyik igazgató elnököl. Ha egyikük sincs jelen, a megjelent tagok közül közgyűlési elnök választandó.

A jegyzőkönyvet az elnök által felkért tag vezeti és az elnök által felkért két tag hitelesíti.

e) A közgyűlés határozatait — azon esetek kivételével, melyekről ezen alapszabály másként rendelkezik — egyszerű szótöbbséggel hozza.

f) A szavazás vagy nyilvános vagy titkos, s az előbbi felállással, az utóbbi szavazólapokkal történik. Titkos szavazásnak — mely golyókkal is fogantatható — tagkizárás kérdésében mindig, egyébként pedig akkor van helye, ha ezt 10 tag kéri.

A szavazatokat egy elnök s két tagból álló bizottság szedi be és olvassa össze, kiket a közgyűlés elnöke küld ki.

Csak a jelenlevők szavazhatnak.

Választásnál egyenlő szavazat esetén sorsolás dönt.

14. §. A választmány hatásköre: a) Határoz a tag felvétele, kilépése, kitörlése és kizárása tárgyában.

b) Nyilvántartja és kezeli a kaszinó vagyont és jövedelmeit.

c) Felügyel a kaszinó ügyeinek és a számadásoknak rendes vitelére. Megállapítja az évi számadást és költségvetési előirányzatot, valamint a közgyűléshez intézett jelentést.

d) Gondoskodik a kaszinó jövedelmeinek

rendes beszédéről és a költségvetés keretén belül a kiadások fedezéséről. Szükség esetén 1000 korona erejéig a költségvetésbe fel nem vett rendkívüli kiadást is engedélyezhet, de tartozik azt utólagos jóváhagyás végett a legközelebbi közgyűlésen előterjeszteni.

e) Megválasztja saját tagjai sorából három évre a gazdát, a pénztárnokot és két jegyzőt.

f) Megalkotja és módosítja a kaszinó házi-rendjét.

g) Tárgyalja a tagok által beadott indítványokat s ezekre a közgyűlésnek javaslatot tesz.

h) Intézkedik minden oly ügyben, mely a közgyűlésnek vagy igazgatóságnak fentartva nincs.

15. §. A választmány szervezete és ügyrendje:

a) A választmány az igazgatókból és a közgyűlés által titkos szavazással egyszerű szótöbbséggel választott 24 rendes tagból áll. A rendes tagokon kívül 3 póttag is választandó.

b) A 24 rendes és 3 póttag sorshuzás útján három csoportra oszlik. Az így kitejeldött sorrend szerint minden évi közgyűlésen egy csoport kilép és ennek helye választás útján töltendő be. A kilépett tagok újból választhatók.

Ha évközben egy rendes tag helye megürül, csoport és sorrend szerint póttag hívandó be, s ennek megbízása addig tart, mint tartott volna annak, kinek helyébe lépett.

c) A választmány üléseit az igazgatók egymás közötti megállapodás szerint, valamelyik igazgató hívja össze, s azokon az egyik igazgató, szükség esetén az erre felkért választmányi tag elnököl. Három választmányi tagnak az igazgatósághoz intézett kérelmére a választmányi ülés 8 napon belül összehívandó.

d) A választmányi ülés helyéről és idejéről a választmányi tagok a tárgysorozatot tartalmazó meghívók útján 3 nappal előbb értesítendő. A tárgysorozatban nem foglalt tárgyak fölött határozat nem hozható.

e) Érvényes határozathozatalra az elnöklő igazgatót kivül legalább hat tagnak, a 9. §. esetében legalább 12 tagnak jelenléte szükséges. A határozatok, amennyiben ezen alapszabályok másként nem rendelkeznek (5. 9. §-ok) nyilvános szavazással és egyszerű szótöbbséggel hozatnak, egyenlő szavazatok esetén az elnöklő dönt.

f) A választmány üléseinek jegyzőkönyvét a választmányi jegyzők egyike, szükség esetén az arra felkért választmányi tag vezeti. A jegyzőkönyv a legközelebbi ülésben felolvastatik és a választmány által helybenhagyatván, az elnöklő által hitelesítettik.

16. §. Az igazgatóság: a) Az igazgatóság 3 igazgatóból áll, kik közül egy a vidéki tagokból választható.

b) Az igazgatókat a rendes közgyűlés három évre, titkos szavazás útján, általános szótöbbséggel oly módon választja, hogy minden rendes közgyűlésen egy igazgató kilép és ennek helye választás útján betöltetik. A kilépett igazgató újból választható. Első esetben a kilépés sorrendjét a választmány sorsolás útján állapítja meg.

Ha a választásnál a szavazást senkiségi kívánja, az igazgatók közfelkiáltással is megválaszthatók.

Az évközben megürült igazgatói állás a következő évi rendes közgyűlésen töltetik be, s az újonnan választott igazgató megbízása addig tart, mint tartott volna azé, kinek helyébe lépett.

c) Az igazgatóság végrehajtja a közgyűlési és választmányi határozatokat s a választmány által egyetértően intézi a kaszinó ügyeit. Képviselet a kaszinó bíróságok hatóságok és harmadik személyek irányában, megköti a kaszinó nevében a jogügyleteket és az azokra vonatkozó okmányokat a kaszinó nevében aláírja. Előkészíti, összehívja és vezeti a közgyűléseket és választmányi üléseket. Összeállítja az évi számadást és az évi előirányzatot és előkészíti a közgyűléshez intézendő javaslatokat és jelentéseket.

Intézkedik mindazon esetben, mely a közgyűlésnek vagy választmánynak fentartva nincs.

d) Az igazgatók, az igazgatósági teendőkre, azok beosztására, valamint a kaszinó képviselőjére nézve egymás közt önmaguk állapodnak meg azon elv szemmel tartásával, hogy minden kérdésben a többség határoz. Az igazgatóságot a tagokkal vagy kültelekkel szemben minden-

kor az igazgatóság által kijelölt igazgató képviseli, a helyettesítés ugyanígy történik. Az igazgatóságnak erre vonatkozó határozatai és a beálló változások a választmánnyal mindenkor közlendők.

17. §. A gazda. a) A gazdát saját tagjai köréből a választmány 3 évre választja. Ha a választmányi tagság időközben megszűnik, a gazdai megbízás is megszűnik.

b) A gazda a választmány megbízottja, ügyel a házi rendszabályok megtartására, megvizsgálja és lehetőleg orvosolja a felmerülő panaszokat és ezért nemcsak jogosítva van, hanem köteles is a tagokat az általuk netán elkövetett rendellenességre figyelmeztetni.

c) Felfogadja és elbocsátja a szolgazemélyzetet, felügyeletet gyakorol azok működésére, valamint a kaszinóban a rend- és tisztaság fenntartására és intézkedik a szükségletek beszerzéséről.

d) A gazda intézkedéseit a tagok a választmányhoz megtellebezhetik, ezen kérdésekben a választmány egyszerű szótöbbséggel határoz.

18. §. A pénztárnok. a) A pénztárnokot a saját tagjai köréből a választmány 3 évre választja. Ha a választmányi tagság időközben megszűnik, a pénztárnoki megbízás is megszűnik.

b) Beszedi a kaszinó jövedelmeit, s a gazda utalványára fizetést teljesít, a jövedelem és kiadásról elszámol, s a rendkívüli szükségletekről a választmányok jelentést tesz.

19. §. A házi-rend. a) A házi-rendet annak az elvnek szemmel tartásával, hogy a kaszinó helyiségeiből mindennemű tiltott szerencsejáték ki van zárva, a választmány állapítja meg és ahoz a kaszinó minden tagja alkalmazkodni köteles.

b) A házi-rend módosítására vonatkozó indítványok ugy a rendes mint a rendkívüli közgyűlésen tárgyalhatók. A panaszolt intézkedések kétharmad többséggel változtathatók meg.

Az indítványt a közgyűlés csak akkor tárgyalja, ha az indítvány a közgyűlés napját megelőzően 15 nappal beadott.

20. §. Zárhatározatok. a) A „Vármegyei Kaszinó” nem bizonyos időtartamhoz kötött, hanem folyton fennálló egyesület.

b) A „Vármegyei Kaszinó” vagyona feloszthatatlan és ahoz sem a tagok, sem azok örökösei, hagyományosai vagy engedményesei legkisebb jogot sem tarthatnak. Azon esetben, ha az egyesület felosztása emberi számítás szerint előre nem látható bármely rendkívüli ok vagy eseménynél fogva elkerülhetetlenül bekövetkeznék, a kaszinó összes vagyona Rimaszombat r. t. városánál helyezendő el, hol gyümölcsözőleg kezelendő, míg Rimaszombatban egy hasonló jellegű magyar egyesület nem alakul.

A felosztás és a vagyon más célra fordítása iránt határozó közgyűlésre a tárgyak megjelölése mellett a tagok külön meghívandók s a határozat érvényességéhez a tagok kétharmadának részvétele s a jelenlevők kilencztized részének hozzájárulása szükséges.

c) Oly esetben, ha az alapszabályokban kitűzött céltől a kaszinó eltér, avagy az alapszabályokban körvonalozott eljárás meg nem tartatnék; amennyiben ezáltal az államérdek, vagy egyes tagok vagyoni érdekei veszélyeztetnének, a kaszinó működése a m. kir. kormány által feltűzhető és a szabályszerű vizsgálat eredményéhez képest a kaszinó vagy végleg felosztható, vagy pedig az alapszabályok pontos megtartására felosztás terhe alatt kötelezhető.

d) Az alapszabályok megváltoztatását, az egyesület felosztását s ez esetben vagyonának hováfordítását célzó közgyűlési határozatok, végrehajtás előtt a m. kir. belügyminiszteriumhoz jóváhagyás végett felterjesztendő.

Színház.

Rácz Dezső színigazgató társulata a letojlt héten a közönség igen-igen csekély érdeklődése mellett játszott s t. hó 7-ikén, mikor a „Naphőse” című darab színrehozatalát jelezték, nem is lehetett az előadást megtartani. Nemcsak a részvétlenség, a műpártoló publikum közönye okozza azt, hogy az előadások csaknem üres házak előtt tartattak, hanem az is, hogy a teremben a Hungária szálloda fűtőkészülékének kázanrepedés folytán beállott hibája miatt olyan hideg volt, mint valamely farkasordítóban, úgy

hogy a kevés közönség egy része fogvaczogva didergett, másik része bundát volt kénytelen ölteni.

Mult szombaton a „Tánczos huszárok“, vasárnap „Rébusz báró“ héttől a „Böregér“ című operettet adták, kedden nem volt előadás, szerdán a szép Heléna helyett a „Nap hőst“ csütörtökön a Czigányszerelmet, pénteken a „Muzsikus leányt“ játszották.

A „Tánczos huszárok“ egy kevés becsesel bíró darab, mely inkább csak az uniformis kedveért iratott, zenéje is gyönges a legrokonszenvesebb volt a darabban a helyes kis suszterfiu (Rózsahegy Sári) Parlagi Béla a trónörökös szerepében gyönges volt. Bodán Margit, Kovács Andor, Nádas Miklós, Ujvári elég igyekezetet árult el. Közönség kevés.

Másnap „Rébusz báró“ Herczeg F. darabja került színre a czimszerepben Nádas Miklóssal, ki a társulatnak egyik értékes, intelligens és rokonszenves tagja. Bodán Margit és Rózsahegy Sári, Ajtai Sándor és Kovács Andor említendőek meg, kik jobb ügyhöz méltó buzgalommal igyekeztek a fogyatékos darabot élvezhetően bemutatni a csekély számú közönségnek.

Héttől a „Böregér“ Strausz ez örökszép zenéjű operettje ment kevés közönség előtt. Az előadás közepes volt. Nádas ez este is sikereket aratott, Bodán Margit (Rosalinda) jól énekelt és Rózsahegy Sári sok temperamentummal játszott, Kovács Andor a fogházfelügyelő szerepében élvezetes alakítást mutatott be s ezzel mindent elmondunk. Ujvári Miklós jó színész, de szörnyen tuloz. A Frosch fogházör hálás szerepét egészen másként kell játszani.

Szerdán a szép Heléna helyett kevés közönség előtt a „Nap hőse“ került színre. Nádas, Ajtai, Rózsahegy, Kovács Andor, Török Kornélia ez este is igyekeztek élvezhető nyújtani. A szereplők mind téli kabátban, kesztyűben játszottak s a kis közönség bundákban vaczogott. Másnapra azonban már némileg segítve volt e bajon.

Csütörtökön a „Czigány szerelem“ ment itt először. Ekkor a terem is, a közönség is melegebb volt. Szépszámu közönséget vonzott az újdonság, melyet elég ügyesen mutattak be. Persze ehhez a darabhoz díszlet, zenekar és hang is szükséges, amivel csak Bodán Margit és némileg Rózsahegy Sári rendelkeznek; igaz, hogy utóbbinál a temperamentum pótolja a hanghiányt. A legszebb zenei részek így alig jutottak érvényre. A két énekesnőn kívül említésre méltó alig volt, azaz Oláh Gyula említendő, ki gyönyörűen játszta a „Messze a nagy erdőn“ kezdetű dalt. Ez a jelenet jó volt. Annál izléstelenebb volt az Ujvári Miklós gyermekgondozó jelenése, melyből rögtön megtudtuk, hogy ő ezt a szerepet nem helyesen fogta fel s a karzatnak játszott.

Ajtai K. Sándor Dragotius szerepét elég jól játszta, Mezey Ella jó színpadi alak, fogyatékos énekhanggal. Ötvös Andor a Mózi szerepében elfogadható alakítást mutatott be.

Pénteken f. hó 10-én „A muzsikus leány“ került színre zónában, kevés közönség előtt. Nehéz vállalkozás volt a Mezey kitűnő Muzsikus leánya után előadni a darabot, mert lehetetlen volt összehasonlítást nem vonni a pompás Feledi Mariska, Görög Olga és Fátol Heddy kitűnő alakítása meg a Bodács Margit Rézije, Korányi Jolán Brigittája és Mezey Ella Montebellije közt, természetesen utóbbiak nagy hátrányára. Parlagi a tanító szerepében igen gyenge volt; Nádas, Kovács, Ajtai és Török Kornélia kis szerepükben igyekeztek sikert elérni. Kár, hogy a fülbemászó zenei részek nem voltak élvezhetőek.

Szombaton „Szép Heléna“ kerül színre, vasárnap újra „Czigányszerelm“.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek. Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT“ kiadóhivatala.

A honvédelmi miniszter: Hazai Samu v. b. t. tanácsos Losonczon ellenjelölt nélkül áll, f. 15-én mondja programbeszédét, mely alkalomból a minisztert a nemzeti munkapárt számos tagja kíséri Losoncra.

Ügyvédi kamarai hir. A miskolci kamara közhírré teszi, hogy dr. Freiburger Dávid ügyvédet kamarájának ügyvédi lajstromába, Rozsnyó székhellyel, dr. Koritsánszky Márton ügyvédet kamarájának ügyvédi lajstromába, Torna székkel bejegyezte.

Pénzügyi kinevezések. A pénzügyi m. kir. miniszter az itteni születésű Runyay József löcsei adóhivatali pénztárnokot a VII. fizetési osztályba eddigi állomáshelyén való megahagyás mellett főpénztárnokká nevezte ki; Kövesy Ödön nagyrőcei, Papp Béla tornaljai és Némethy János rozsnyói adóhivatali pénztárnokokat a VIII. fizetési osztályba léptette elő; Gaál Emil rozsnyói, Szécsi Mór rimaszombati adóhivatali segédeket a IX. fizetési osztályba adóhivatali főtiszttekké, dr. Sebes Salamon tornaljai és Kiss Rezső rimaszombati adóhivatali tisztteket a X. fizetési osztályba, Vajda István rimaszombati állami végrehajtót a IX. fizetési osztályba nevezte ki.

Fehér-Kereszt gyűlés. A gömörmezei fehér-kereszt-egylet f. hó 7-én a vármegye házában házi bizottsági gyűlést tartott. A gyűlésen jelen voltak: Lukács Gézá és Br. Hámos László társelnökök. Kern Adolfné és dr. Bak-say Dezsőné alelnökök, dr. Löcherer Tamás igazgató-őorvos és Komáromy István titkár. A bizottság elhatározta, hogy államsegélyért folyamodik, mert a nagyszámu és gondozás alatt lévő nyomorék gyermekeket saját erejéből nem képes tartani. A létszámot pedig nem kívánja apasztani, mert a gyermekek a biztos pusztulásnak lennének oda dova. Nemkülönben megkeresi az országos gyermekvédő ligát is, hogy az országban páratlanul álló ezen üdvös és humánus intézményt igéretéhez képest anyagilag támogassa.

Eljegyzés. Schmiedt Berta nagyveszverési áll. elemi iskolai tanítónőt eljegyezte Járossy Mihály balogpádári evang. lelkész.

Esküvő. özv. Nepsinszki Mihályné leányát Erzsikét f. hó 18-án vezeti oltárhoz a helybeli róm. kath. templomban Basko Lipót Zagyvapálfaláról.

Halálozás. Hagen Lajos, a felsőmagyarországi bányapolgárság nyugalmazott kohógondnoka és a rimamurány-salgótarjáni vasmű részvénytársaság volt tisztviselője, ki városunkba lakott nyugalomba vonulása óta, f. hó 5-én éjjel 1 órakor, életének 69-ik, legboldogabb házasságának 40 ik évében hosszabb szenvedés után elhunyt. Hült tetemei f. hó 7-én reggel 7 órakor a zólyombrézói pályaudvaron megáldattak és az nap délután az ág. hitv. ev. egyház szertartása szerint a líkéri sírkertben nagy részvét mellett örök nyugalomra helyezettek. Övegye szül. Szelenyi Valéria, tesvérei, gyermekei és unokái stb. gyászolják az elhunytat.

Dr. Pazár László tornaljai orvost és feleségét Ternyey Margitkát gyászeset szomorította meg, amennyiben egyhetes kis fiuk f. hó 11-én meghalt. Ma vasárnap temetik.

Patronage egyesület. A kassai püspök megkeresése folytán Kolbay Sándor kir. törvényszéki elnök összehívott f. hó 11-én egy értekezletet, melyen a patronage egyesület megalakításával foglalkoztak.

Jutalomdíj átadás. Tóth Kálmán helybeli szabó segéd, ki Blau Vilmos szabómesternél 26-ik éve állandóan megszakítás nélkül foglalkozik, a helybeli ipartestület elnökségének előterjesztése folytán 100 korona állami jutalomdíjban részesült. Ezen jutalomdíj és az elismerő oklevelet ünnepélyesen fogja átadni f. hó 19-én (vasárnap) d. e. 11 órakor a városháza tanácstermében, dr. Sugár Ignác miskolci kereskedelmi és iparkamarai titkár.

Pénzügyi bizottságok mozgalma. Mint értesülünk a gömörmezei pénzügyi bizottság körében Hartenstein László és Szentiványi Dezső rozsnyói takarékpénztári főtisztviselő kezdeményezésére nagyszabású mozgalom indult meg egyesület alapítása iránt. A szervező-bizottság, — amelyben a megye pénzügyi bizottságának tisztviselői majdnem kivétel

nélkül képviselve vannak, — az érdekelteknek szétküldött memorandumában az egyesület célját részletesen ismertette. Az egyesület célja az általános szociális problémákon kívül a pénzügyi szakismeret és szakműveltség terjesztése. — A memorandumból kétségtelenül megállapítható az, hogy a tisztviselők szervezkedése nem a pénzügyi bizottságok ellen irányul, — sőt azok összes kitűzött céljait a pénzügyi bizottságokkal karöltve óhajtják megvalósítani. Az alakuló ülés, — amelyre a meghívók már kibocsájtottak f. hó 19-én d. e. 10 órakor Putnokon a városháza nagytermében lesz. A szomszédos testvéregyesületeken kívül a pénzügyi terén általánosan ismert kitűnőségek közül is többen jelentették be az ülésen való részvételüket. Az alakuló ülést ismerkedési estély előzi meg, amelynek rendezésén Ozmits Endre és Farkas Gyula putnoki takarékpénztári főtisztviselők fáradoznak.

A szegedi m. kir. áll. gyermekmenhelynél dr. Kardos Géza, Kohn Adolf helybeli kereskedő fia, a másodorvosi teendőik ideiglenes ellátásával bízott meg.

Mének kiosztása. A helybeli m. kir. állami méntelep-osztálynál a fedeztetési állomásokra való ménbeosztás f. hó 7-én ment végbe s részt vett azon a földművelési kormány képviselőjében gróf Szapáry Péter min. tan. — Katonai részről megjelent Perczel Dénes őrnagy debreczeni parancsnok. — Itt voltak többek közt: Szentiványi Árpád, báró Hámos László, dr. Radvánszky György és Farkas Géza es. és kir. kamarások, báró Butler, Melczér László stb. stb. a szomszédos vármegyék előkelő birtokosai, a gazdasági egyletek és lótenyésztő bizottságok vezetői.

Választott bírósági ülés. F. hó 11-én a Kerületi Munkásbiztosító Pénztár választott bírósága új elnöke: Cseh István elnöklésével első tárgyalását tartotta. Seres János ácssegéd ügye tárgyalatott, ki munkakeresés közben, mult nyáron leesett és lábát törte. Szakértőként dr. Fodor Béla volt behíva, a kerületi munkásbiztosító pénztár képviselőjében Molnár Lajos igazgató jelent meg. A bíróságnak — miután a szerencsétlenül járt munkásember igényjogosultsága a törvény értelmében lejárt — el kellett utasítania a Seres kérelmét.

Olvasó egyleti közgyűlés. A helybeli róm. kath. olvasó egylet ma délután 3 órakor saját dísztermében tartja meg évi rendes közgyűlését, melynek tárgyai: 1. Elnöki megnyitó. 2. Az 1910. évi rendes közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 3. Számvizsgáló bizottság jelentése a pénztár állásáról. 4. Az 1911. évi költségelőirányzat megállapítása. 5. Tisztviselők választása. 6. Az új választmány megalakítása. 7. Esetleges indítványok.

Jégünnepély. A helybeli korecsolyázó egylet mult vasárnap jelmezes jégünnepélyt rendezett. Ember ember hátán, óriási érdeklődés volt, kár, hogy az idő igen szélesre változott s a jég megpuhult, úgy hogy nem nagy passzió volt rajta korecsolyázni. A jelmezeselek, mintegy 20 pár, cigányzene kíséret mellett vonultak tel. Elöl a pompás műkorecsolyázó Szigeti Benedek Gyula, utána gyönyörűen feldíszített, törpék által vont szánkóban édes kis apróságok, majd a jelmezes hölgyek és ifjak következtek. Csinos figurákat mutattak be a felvonulásnál, kár volt, hogy a görögtűz fénye a szép látványt megromította. A pavillonból és a környékről is sok-sok nézője volt a pompás képek, melyet ma újra bemutatnak.

Közgyűlés. A helybeli kath. olvasó egylet védnöksége alatt álló összsegélyező és jótékonykassza XIII. évi közgyűlését f. hó 19. délután 3 1/2 órakor tartja az olvasó egyletben.

Választmányi ülés. A polgári olvasó kör védnöksége alatt álló temetkezési egylet választmánya ma, vasárnap d. e. 11 órakor ülést tart, melyen az évi közgyűlés határidejét megfogják állapítani.

Felolvasás. A helybeli egy. prot. főgimnázium tornacsarnokában f. hó 8-án szerdán meglehetősen érdeklődés mellett tartottak felolvasást Loysch Ödön és Pásztor Gyula tanárok, 80 vetített képből élénk és lankadatlan figyelem mellett mutatva be Palesztina szép vidékeit és jellemző szokásait. A jelenvoltaknak sok élvezetet szerzett a felolvasás és ismertetés.

Házasság. Konecskó Károly kunszentmártoni kir. adóhivatali ellenőr a múlt héten esküdtött örök hűséget Iván Matildnak Nagy-roczen. Boldog megelégedett életet kívánunk.

Halálozás. *Ginovszky* Lajosné, *Ginovszky* Lajos nagyroczei nyugalmazott állomásfőnök neje múlt héten Nagyroczen elhunyt. Temetése nagy részvét mellett folyt le.

Thea-estély. A polgári olvasóköri múlt szombaton igen kedélyes, családias jellegű thea-estély volt, melyen a reggeli órákig nagyszerűen mulattak a jelenvoltak. Érdekes volt, hogy a jelenvoltak között fánkot árultak azzal, hogy: ki lesz a nyertes? Tudniillik az egyik fánk közepén egy csinos arany gyűrűt helyeztél el a rendezőség. A szerencsés nyerő *Márkus* László volt.

Kaszinó-bál Feleden. Feled község ismét felszaporodott intelligenciája és kaszinó tagjai, még e hó folyamán sikeresnek ígérkező bált fognak rendezni. — Már a múlt évben is volt egy pár sikerült multság Feleden, a most rendezendő bállal pedig a régi feledi jó idők és emlékek fognak visszatérni; a mikor még hangzott a sok műkedvelői ajkáról fakadó szép magyar daltól a feledi csárda, meg a nagy pajta. — A bál idejét közölni fogjuk.

Multságok Nyustyán. A Nyustyalikéri iparos- és kereskedő ifjuság színműkedvelő tagjai ma Nyustyán, a „Központi szálloda” nagytermébe, a Rimaszombatban felállítandó „Tüdőbetegek Szanatóriuma” javára táncmultsággal egybekötött műkedvelő előadást rendez, melyen a „Huszárszerelme” kerül színre, s a darab rendezője *Füzessi* Árpád tanító.

A nyustyai pörköltkedvelő társaság f. hó 15-én a központi szállodában tánczal egybekötött tea-estélyt rendez, melyre városunkból is többen készülnek.

Pénzintézetek. A helybeli pénzintézetek közül a *Gömörmegyei Takarékpénztár* és *Hitelbank* f. hó 16-án tartja meg XIII-ik évi közgyűlését. Az intézet nyeresége a múlt évi 4366 kor 26 fillér maradvánnyal 55172 korona 83 fillér. A 200000 korona alaptőkével bíró intézetnek tartaléktőkéje 166000 korona lesz, betéti 2467213 kor. 61 fillér. — A *Rimaszombati Takarékpénztár* f. hó 23-án. — A *Gömörmegyei nép- és iparbank* f. hó 24-én tartja közgyűlését. A takarékpénztár múlt évi nyeresége 6674 korona 20 fillér áthozattal 122860 kor. 31 fillér; a nép- és iparbanké 2741 kor. 46 fillérrel 51060 kor. 42 fillér.

A Barlang kutató bizottság f. hó 6-án a m. kir. Földtani intézett előadó termében *Siegmeth* Károly elnök vezetése alatt rendez havi gyűlését tartotta. — Először az 1911. munkaprogramm állapítottat meg. E szerint a magyar barlangok bibliográfiáján a bizottság tovább is dolgozik. — Asatások és kutatások tervbe vétettek: a Budai hegységben, az *agyteleki barlangban* és a *sziliczei fensík* több barlangjában. — Egyéb adminisztratív ügyek elintézése után *Hermann Ottó* tiszteletbeli tag a borsodi palaeolit leletről érdekes és nagy tetszéssel fogadott előadást tartott. — Előadásában kiemelte a barlangkutatás fontosságát és a barlangkutatók fiatal generációjának ajánlotta, miszerint a munkálatokban kitartással vegyenek részt, hogy az ősember létezését Magyarországon teljesen tisztázzák.

Szinielőadás Dobóczán. A dobóczai róm. kath. olvasóköri f. hó 19-ik napján saját könyvtára javára táncmultsággal egybekötött műkedvelői szinielőadást rendez, mely alkalommal színre kerül: „A gyimesi vadvirág”, népszínmű 3 felvonásban, írta *Géczy* István.

Multság Putnokon. A putnoki ifjuság ma, 12-én, a vám-szálloda nagytermében jótékonycélú műkedvelő szinielőadással egybekötött zártkörű táncvigalmat rendez. A tiszta jövedelem az ottani munkás és rokkant nyugdíj-egylet javára fordítottatik. Színre kerül: „A mit az erdő mesél” népszínmű.

Állatvásárok. Az utóbbi időben uralgott ragadós szájszél- és körömfájás miatt majdnem az egész vármegye területén a hasított körmű állatoknak vásárokra való felhajtása el volt tiltva. A veszedelem most már szűnőtélben van és e héten már Feleden és Rimaszombatban tartott vásárokon volt is felhajtás. Az árak hallatlan magasak voltak mindkét helyen.

Emlék id. Rábely Miklósnak. Lapunk kiadótulajdonosának, a lap volt szerkesztőjének és munkatársai a mostani gárdával egyetemben, a letolyt ünnepek keretében arcképesportozatukat adták át díszes keretben emlékül. A keretben névszerint a következők foglalnak helyet. A kitünő író és tudós *Hanvay* Zoltán, ki fénykép helyett egy emléklapot adott értékes sorokban, *Lukács* Géza alispán volt szerkesztő, *Bodor* István volt főgimn. igazgató és szerkesztő, dr. *Veress* Samu főgimn. igazgató volt szerkesztő, *Richter* Aladár egyetemi tanár, dr. *Gyurkovich* László m. kir. közg. bír., *Serki Szabó* József theologiai tanár, dr. *Kármán* Zoltán volt szerkesztő, dr. *Nógrády* László író, *Borsody* Béla költő (meghalt a múlt évben), dr. *Kovács* László polgármester, *Perjessy* Lajos a „Délvidék” szerkesztője, *Perecz* Samu városi tanácsos, id. *Törköly* József áll. el. iskolai igazgató, id. *Farkasfalvi* Imre az országos statisztikai hivatal nyug. levéltárnoka, dr. *Forgon* Lajos posta titkár, dr. *Forgon* Mihály író, *Győry* Lajos a „Gömöri Ujság” szerkesztője, dr. *Wallentinyi* Dezső főgimn. tanár, a „Gömöri Ujság” főmunkatársa, *Kathona* Géza felsőbb leányiskolai igazgató, *Matolcsy* Pál leányisk. igazgató, *Bihary* István s. tantfelügyelő, R. *Vozáry* Gyula főgimn. tanár, *Horváth* Zoltán főgimn. tanár, *Komáromy* Géza főgimn. tanár, *Bencsik* Sándor és *Traum* Péter r. k. hitoktatók, *Rónay* Gyula pénztári könyvelő, dr. *Majthán* Arnold bírósági jegyző, dr. *Soldos* Béla megyei aljegyző, dr. *Csernay* Dániel vm. tb. levéltárnok, *Záhonyi* János körjegyző, *Bodnár* Zoltán körjegyző, dr. *Kármán* Aladár orvos főmunkatárs és *Komáromy* István vm. tb. főjegyző, ez idő szerint felelős szerkesztő. Ismerve *Miklós* bátyánkat, azt hisszük, hogy ezzel a képpel nagyobb örömet szereztünk neki, mint ha egy kilogram súlyu arany értéktárgyat helyeztünk volna íróasztalára.

Dalestély Osgyánban. Az osgyáni ág. hitv. egyház leánykara ma, vasárnap a „Gömörmegyei tanítói internátus” alap javára az iskolateremben dalestét tart.

Leütötte a fa. Svojkó József hárskúti lakost m. hó 25-én a hárskúti erdőbe, mikor fát vágott, csaknem baleset érte. A vágó *Lükő* János és *Ignác*, mikor egy vastag fát vágtak ki, későn figyelmeztették Svojkó Józsefet a dőlőfélben levő fára. A kivágott fa Svojkó Józsefre esett, a ki ennek következtében súlyosan megsérült. Sérültet a kórházba szállították.

Megégett gyermek. *Szabó* János putnoki lakos 3 éves alvó gyermeket f. hó 9-én édes anyja a lakásán felügyelet nélkül hagyta. A gyermek anyja, hazaérkezte előtt felébredt és az égő kályhában levő tüzzel játszózni kezdett, mi közben egy szikra kipattant, ruháját meggyújtotta, úgy hogy hazaérkező anyja már gyermekének összeégett holttestét találta. A gyermek hullájának boncolása Putnokon f. hó 10-én foganatosított. A gondatlan anya ellen a kir. ügyészség az eljárást megindította.

A nagyroczei diákbál. Igen jól sikerült táncmultságot rendeztek a nagyroczei állami polgári és felsőkereskedelmi iskola tanulói február 4-én, a városi vendéglő nagytermében. A diákmultság hagyományos, jó híre egybegyűjtötte Nagyrocze egész közönségét, s a környékről, sőt távolabbról is igen sokan jöttek. S ha friss, jó kedélyeket, fáradhatlan tánczedvet kerestek, nem jöttek hiába. Reggelig tartott a táncz, változatlan élénkséggel; az első négyest mintegy száz pár, a másodikat is majdnem ugyanannyi tánczolta. Sikertült hangverseny előzte meg a tánczot. *Szivák* János tanár kiváló vezetésével az énekkar magyar dalokat s indulókat adott elő, iskolai énekkarnál szinte szokatlan készütséggel. *Szilassy* István f. o. t. költeményt, *Szilvassy* Ferencz és *Barcza* Kálmán k. o. tanulók pedig monológot szavaltak igen ügyesen. *Rechert*, *Martinelli*, *Boldizsár* és *Stolcz* vonós-négyese is nagyon tetszett. — Az intézet jótékony alapjai javára felülfizettek: *Lobstein* Sándor 1 kor. 50 fill., *Engländer* Ármán 1 kor., dr. *Weisz* Géza 3 kor. 40 fillér, *Kubinyi* Pál 1 kor., *Vajda* András 2 kor., *Szivák* Emil 1 kor. 40 fill., *Kohn* Ármán 1 kor., *Rakovszky* N. 3 kor., *Sebők* István 2 kor., dr. *Limberger* Albert 5 kor., *Szomolnok* Mihály 40 fill., *Prékopa* Rezső 2 kor., *Pikler* Károly 10 kor., *Mihalik* Pál 5 kor., dr. *Kubinyi* János 4 kor.

Búcsú. Gölniezbányára történt áthelyezésem tolytán, ez uton mondok búcsút mindazon jó barátainak és ismerőseimnek, kik ittlétem alkalmával engem szives barátságukkal megtiszteltek és kitüntettek.

Rudnay Barnabás m. kir. adótiszt.

Bedült ház. *Lányi* Sándor Teréz rosnői lakosnő lakóháza múlt hó 27-én bedült és őt magaalá temette. Súlyos sérülésével a rosnői kórházba szállították.

Társas kirándulás Olaszországba. A husvéti szünet alatt érdekes kirándulást rendez *Makfalvy* Ferencz kassai tanár, a ki hosszú ideig volt a nagyroczei felsőkereskedelmi iskola tanára. A társaságot Olaszországba viszi, a hol főképpen Róma és Nápoly környékét tekintik meg. Utközben megnézik Fiumét, Abbáziát, aztán Nápoly mellett Pompejít, felmennek a Vezuvra, kirándulnak a Capri szigetekre. Rómában a pápa is fogadja a társaságot. A kirándulás 12 napig tart és Budapestről számítva teljes ellátással 216 koronába kerül. Az érdekes utazásra felhívjuk az utazni vágyók figyelmét. Jelentkezni márczius 1-ig lehet *Makfalvy* Ferencz tanárnál (Kassa, Tégla-utca 9.) a ki szívesen ad bővebb felvilágosítást nemcsak erről az uti terről, hanem arról is, a melylyel július hónapban Norvégiában az északi fokig vezető a jelentkező turistákat.

Denaturált iparsó ára. A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a denaturált iparsó 1911. évi ára 1910. évi árákkal szemben métermázsánként és átlag 20 fillérrel olcsóbban állapítottat meg. Ezek szerint a tiszta iparsó ára egyszáz métermázsán alóli mennyiségben métermázsánként 2 kor. 57 fillér, a tisztátlan métermázsánként 2 kor. 17 fillér. Egyszáz métermázsá vagy azon felüli mennyiségnél a tiszta iparsó ára métermázsánként 2 kor. 20 fillér, a tisztátlan métermázsánként 1 kor. 80 fillért fog tehát kitenni.

Kiadó lakás.

Rimaszombatban a Koháry-utca 6. sz. alatt egy 4, esetleg egy 3 szobából álló lakás az azokhoz tartozó konyha, kamara, pincze és más melléképületekkel az 1911. évi május 1-től bérbeadó. Értekezni lehet: **Pálkócs István**-nal a tulajdonossal.

Eladó Putnokon

100 métermázsá **takarmányrépa**,
Egy kazal **lóhere**,
Egy kazal **buzaszalma**,
53 darab szál **tölgyfa**. — Értekez-
hetni a tulajdonos 3-3
: **TIKÁSZ KÁROLYLYAL.** :

Tanulóul

egy 13—14 éves fiu — ki magyarul helyesen írni és olvasni tud — **Id. Rábely Miklós** és **fia könyvnyomdájában** felgoadtatik.
Helybeliek előnyben részesülnek.

**Egy jóforgalmu vidéki
korcsma és mészáros üzlet**

keres óvadékképes kezelőt azonnali belépésre. — **Czim:** a „**Kristály**” gőzmosógárban
Miskolcz. 1—3

Hölgyek figyelmébe!

Tisztelettel hozom a nagyérdemű hölgyközönség szives tudomására, hogy sok évi **honi és külföldi** elsőrendű Salonokban szerzett gazdag tapasztalataimmal **Rimaszombatban** (Sziijártó-u. 38. sz. házban)

angol női szabóműhelyt

nyitottam, melynél fogva tisztelettel ajánlom fel szolgáltatásomat mindazoknak, kik kifogástalan, divatszerű ruhát óhajtanak pontos és kívánság szerinti kivitelben. — A nagyérdemű hölgyközönség jóakaratu pártfogásáért esedezve, tisztelettel vagyok:

PÁDÁR ANTAL női szabó.

Lakás: Rimaszombat, Sziijártó-u. 38. sz.

Kiadó lakás

Sziijártó-utca 49. sz. alatt (a piacz közelében) **két lakás**, melyből a földszinti áll: 3 szoba, konyha, éléskamra és mosókonyha, az emeleti pedig: 2 utcai szoba, hálófülke, 1 nagy előszoba, fürdőszoba, éléskamra, konyha, mosókonyhából és a hozzátartozó mellék helyiségekből 2—

május 1-re kiadó

Villany világítás. Vizvezeték.

Ifj. HISNYAN BÁLINT

nagy férfi- és gyermekruha raktára
Rimaszombat Fő-tér 9. szám.

(A Kaszinó épületében.) 2—

Ajánlja dúsán felszerelt férfi- és gyermekruha raktárát a n. é. közönség figyelmébe, hol mindenféle öltözék a legjobb anyagból, kifogástalanul elkészítve, nagy választékban a legmérsékeltebb árak mellett ugy kész állapotban, mint :: mértékvétel szerint is kaphatók. ::

A Kisbirtokosok Orsz. Földhitelintézete ez évi rendes közgyűlését

f. évi márczius hó 5-én d. e. 10 óra kor tartja meg **Budapesten** az intézet saját házában, V. ker. Géza-utca 2. szám alatt.

Napirend:

1. Az évi üzleteredményről szóló igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés tárgyalása.
2. A zárszámadások felülvizsgálása és az évi mérleg megállapítása.
3. A tiszta jövedelemről való rendelkezés.
4. Az alapszabályok módosítása.
5. A kilépés folytán megüresedett három igazgatósági és az elhalálozás folytán megüresedett egy igazgatósági hely betöltése.
6. A felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása és díjazásának megállapítása.
7. Esetleges egyéb indítványok.

Az alapszabályok 27. §-a szerint az intézeti adósok is tagjai lévén az intézetnek, magukat a közgyűlésen az alapszabályok 28. §-a értelmében törvényhatóságokként tartott gyűlésükön választott meghatalmazottjaik által képviselhetik s záloglevélkölesőneik együttes összegének minden 500.000 koronája után egy-egy képviselőt választhatnak, azonban kizárólag csak az intézeti tagok köréből.

Felhívtnak emellett Gömörmegye területén lakó intézeti adósok, hogy amennyiben magukat a fentjelzett napon tartandó rendes közgyűlésen képviselteni óhajtják, az általuk összesen felvett 728950 K-nyi záloglevélkölesőn után egy képviselő megválasztása céljából Rimaszombatban. **1911. évi február 21-én d. u. 3 óra**kor **dr. Baksay Dezső** ügyvédi irodájában (Erzsébet-tér 3. sz. a.) tartandó választógyűlésen megjelenni s részvételi jogosultságuk igazolására fizetési könyvüket magukkal hozni sziveskedjenek.

Kisbirtokosok Orsz. Földhitelintézete.

Eladó ház.

Rimaszombatban a **Losonczy-utca 52. sz.** ház, udvar- és kertből álló belső-ség eladó. — Bővebb felvilágosítással szolgál özv. **Teleszniczky Edéné Rimaszombat.**

Kárpitos, paplanos munkák

legolcsóbb beszerzési forrása **IZSAK SÁNDORNÁL,** Rimaszombat, Koháry-u. 27. „Polgári Olvasókör” közelében.

Ugyanitt egy tanoncz és tanuló lány felvétetik.

Eladó földbirtok.

Putnokon (Gömör-m.) 32 hold 694 □-ól elsőrendű szántó föld **eladó.** — Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos: **Tikász Károly.**

A Nyustyai Takarékpénztár Részv.-Társ. XXV. évi rendes közgyűlése

1911. évi február hó 26-án délután 2 órakor az iskola tantermében fog megtartni, melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívtnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1910-ik évi üzleteredményről.
2. Mérleg jóváhagyása, felmentvény megadása és a nyereség-felosztás iránti határozathozatal.
3. Esetleges indítványok.
4. Az intézet fennállására kitűzött 25 év lejártával, az intézetnek ujjaalakulása, igazgatóság, felügyelő-bizottság és hivatalnokok választása.
5. Uj alapszabályok elfogadása.

Mely közgyűlésre a t. részvényesek azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy meg nem jelenésük által a Nyustyai Takarékpénztár Részvénytársaság ujjaalakulásához hozzájárultaknak tognak tekintetni.

Kelt Nyustyán, 1911. február hó 3-án.

Az igazgatóság.

Mérleg-számla.

Fő-könyv lapsz.	Vagyon	korona	f.	Fő-könyv lapsz.	Teher	korona	f.
173	Készpénz készlet 1910. decz. 31-én	24026	54	148	Alaptőke	200000	—
196	Kötvény-kölesőn számla	1468377	18	99	Tartaléktőke	100000	—
185	Értékpapir	572831	—	115	Külön tartaléktőke	45207	—
87	Intézeti ház	10000	—	179	Osztalék tartaléktőke	18000	—
150	Ügyvédi előleg	1000	—	152	Nyerdíjalap	29744	10
				185	Értékpapir tartaléktőke	156495	83
				189,204	Hittelek	1387842	48
				141	Osztalék-számla	155	60
				187	Kölesőn-számla	88874	—
				165	Átmeneti kamatok	7624	96
				200	1910. évi nyereség	42290	75
		2076234	72			2076234	72

Kelt Nyustyán, 1910. december hó 31-én.

Takács János pénzt. Basillidesz János igazgató. Knöpfler Károly h. igazg. Glózer Jenő könyvelő. Solecz Ádám, Koleszár István, dr. Bleier Leó, Thomka László, Francziszcei Emil, Hruska János, Kolbenheyer József, dr. Hruska János igazgatósági tagok. Molitórisz Zoltán igazgatósági jegyző.

Fenti mérleg, valamint a nyereség- és veszteség-számla általunk megvizsgáltatott, azokat az üzleti fő- és segédkönyvekkel mindenben egyezőnek és helyesnek találtuk.

Kelt Nyustyán, 1911. február 3-án.

Periéssy László f. biz. elnök. Purjesz Ignác, Komora János f. biz. tagok. Dr. Institorisz Endre f. biz. jegyző.

A Rimaszombati Kereskedelmi és Közgazdasági Bank R.-t.

Üzletteleinek. — T. közönségnek szives tudomására hozza, miszerint a mai követelményeknek megfelelőleg **Rimaszombatban** felépített

gépgyárát és gépjavitó műhelyét üzembe hozta.

Gyárt és javít: motorokat, cséplőket, elevátorokat és mindenféle gazdasági és ipari gépeket, malomberendezéseket és vasszerkezeti munkákat. ::

Hengerrovtáklás gyorsan és pontosan eszközöltetik.

Autogén gyorsforrasztás tengely vagy bármilyen öntött vasalkatrészekre 24 órán belül eszközöltetik.

:: Állandó raktár mindenféle gazdasági gépekben ::

A géptulajdonosok felkértnak, hogy javításra szoruló gépeket mielőbb szállítsák be, nehogy későbbi időszakban beállani szokott torlódás miatt, az késedelmesen eszközöltessék. 7—

Megbízható ügynökök felvételnek.

Megbízható ügynökök felvételnek.

Kiadó lakás.

Rimatamásfalván az 1-ső számú ház, a „Gondüző” mellett — melyben öt szoba és mindentéle mellékhelyiségek, pincze és magános nagy udvar van — május 1-ére bérbe kiadó. — Értekezni lehet ugyanott a tulajdonos 1-3 : **MARTON IMRÉNÉVEL** :

Eladó

egy a Rózsa- és Kmetty-utczákra fronttal bíró házhely, érdeklődők forduljanak **Szabó Elemér** tulajdonoshoz. 1-3

Versenyterjesztési hirdetmény.

1005. sz. — A Zádorfalvai körjegyzőség községei által Zádorfalva községben 3 lakószoba, 1 irodahelyiség, 2 előszoba, konyha, kamara, pincze és mellékhelyiségekből álló **körjegyzői lakás és hivatalos helyiség** építésére pályázat hirdettetik; felhívják pályázni szándékozó építésszek, hogy ezen építkezésekre nézve szabályszerűen kiállított tervrajz, műszaki leírás s költségvetéssel ellátott ajánlataikat a **zádorfalvai körjegyzői hivatalhoz** (Zádorfalva, u. p. Ragály, Gömörmegye) **1911. évi márczius hó 4-ig** beadni annál is inkább el ne mulasszák, mivel a későbbben beadott ajánlatok figyelembe vételét nem fogják.

A benyújtott ajánlatok felett a zádorfalvai körjegyzőség csoportosított községeinek egyetemes képviselőtestülete fog Zádorfalván folyó év márczius havában megtartandó képviselőtestületi közgyűlésén határozni, — mely határnapról az ajánlattétők idejekorán értesítve lesznek — s az ott hozandó határozat alapján fog az építési szerződés az elfogadott ajánlat tulajdonosával megkötettni, mely szerződés csakis törvényhatósági jóváhagyás után válik jogerőssé.

Zádorfalva, 1911. évi február 5-én.

Osváth Béla, körjegyző.

Értesítés.

Tisztelettel hozom tudomására Rimaszombat város és a vidék n. é. közönségének, hogy **45 év óta fennállott**

HOLLÓSY-féle temetkező-vállalatot

átvettem, azt ezentúl a régi név igénybevételével, **Deák Ferencz-utca 24. sz. alatt Zsuffa Kálmán-féle ujonnan épült házban a saját nevem alatt fogom tovább vezetni.** — Kérem eunélfogva mindazokat, kiknek kedves halottaik eltemetése osztályrészül jut, ezen szomorú kötelességek teljesítésével engem megbízni. Elvállalok mindenféle temetkezést és az ezzel járó összes teendőket. Tartok raktáron mindenféle nagyságban és kivitelben **ércz- és fakoporsót, szemfedőt, sirkoszorút, koszorúszalagot, készítették gyászjelentéseket, ravatalozást** stb. mérsékelt áron a leggyorsabbtól a legdisztesebbig.

A helybeli és vidéki n. é. közönség jóakaratu pártfogását tisztelettel kéri 6—

ZAWADZKY EDE

Rimaszombat, (Deák Ferencz-u. 24.)

Meghívás.

Jolsva és Vidéke Fogyaszt. és Értékesítő Szövetkezet

1911. évi február hó 19-én

d. u. 3 órakor a siketnéma intézet tornatermében

rendes évi közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 23. § a értelmében meghívotnak.

NAPIREND:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövödelemről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság kiegészítése.
6. Felügyelő bizottság választása.
7. Netaláni indítványok.

1910. év december hó 31-én a tagok száma 378, üzletrészeinek száma pedig 1295 volt; az év folyamán belépett 39 tag 85 üzletrészszel; kilépett 18 tag 68 üzletrészszel. A felügyelő-bizottság által magvizsgált évi mérleg a községházánál kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető.

Jolsva, 1910. december 31.

Az igazgatóság.

Kiadó lakás, esetleg eladó ház.

Egy szép, egészséges, **három szobás lakás 1911. május hó elsejétől** bérbe vehető, de ugyanezen ház esetleg **örök áron is megvehető.** Értekezni lehet **Andrási László** tulajdonossal.

Eladó vizi malom!

Kerttel, réttel, szántófölddel, esetleg bérbe adó **április 1-én.** Bővebb értesítést ad

Fiedler Erzsébet Berzete.

(Gömörmegye). 6—

Szélmotor

jó karban levő, jutányos árban eladó.

Czim: a kiadóhivatalban.

4-3

A Rimaszombati Takarékpénztár

(az osztrák-magyar bank mellékhelye)

1911. évi február 23-án csütörtökön d. e. 9 órakor saját helyiségében megtartandó

XLIX. évi rendes közgyűlésének

NAPIRENDJE:

1. Igazgatósági jelentés az 1910. év üzletéről.
2. Felügyelő-bizottsági jelentés.
3. Az évi osztalék megállapítása.
4. Az alapszabály 23. és 25. §-ának módosítása.
5. Az igazgatóságból sorrend szerint kilépő tagok helyeinek betöltése.
6. Felügyelő-bizottság és napibiztosok választása.
7. Indítványok.

A mérleg — a közgyűlést megelőző 8 napon át — az intézet helyiségében, a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Rimaszombat, 1911. jan. 30.

Az igazgatóság.

Mérleg-számla.

Fő-könyv lapsz.	Vagyon	korona	f.	Fő-könyv lapsz.	Teher	korona	f.
131	Készpénz	75607	48	49	Részvénytőke	240000	—
126	Váltó	2184914	52	50	Tartalékalap	518000	—
118	Jelzálog	4167896	63	22	Különleges tartalék	56600	—
128	Előleg	33139	—	133	Tisztviselők nyugdíjalapja	118077	—
132	Folyó-számla	2328264'45 K	—	121	Betétek	8462732	22
	Más int. elhelyezve	173178'17 K	62	112	Második félévi betétkamatadó	17215	20
130	Értékpapírok	126076	—	129	Fel nem vett osztalék	564	—
134	Ingatlan	579040	46	110	Vizont leszámított váltók	81659	—
135	Bankmellékely	2899	82	105	Átmeneti kamatok egyenlege:		
					Előre bevett kamatok 72215'99 K		
					Hátralékos kamatok 18907'19 K	53308	80
					Nyeresség egyenleg	122860	31
		9671016	53				
						9671016	53

Eredmény-számla.

Fő-könyv lapsz.	Veszteség	korona	f.	Fő-könyv lapsz.	Nyeresség	korona	f.
127	Betétek után járó kamat	349959	95	113	Nyeremény áthozat 1909. évről	6674	20
138	Betét-kamat 10 százalékos adója	34946	01	137	Kamatok	538747	29
102	Állami és községi adó	21990	63	139	Haszonbér	23544	04
120	Személyi járandóságok	30280	—	106	Veszteség megtérülés	7589	73
136	Vizont leszámított váltók kamata	10300	39	125	Különfélék	5921	94
124	Kezelési költség	5722	51				
123	Jót. adományok az év folyamán	234	—				
75	Nyugdíjalap kamata	6883	40				
	Mult évi megadózott nyer. 6674'20						
	Nyeresség 1910-ben	116186'11	122860	31			
			582477	20			

Rimaszombat, 1910. december 31-én.

Dr. Szabó Károly ig. elnök. Lengyel Samu pénzt. Kern Adolf. Rónay Gyula. Vietórisz Gyula könyvvezetők. Eperjessy József főkönyvelő.

Dr. Szabó Károly ig. elnök. Institorisz Endre ig. jegyző. Molnár József ügyész. Baksay József, Dr. Kovács László, Szabó Elemér, Dapsy József, Dr. Löcherer Tamás, Tóth Béla **igazgatósági tagok.**

Hitelesítjük. — Rimaszombat, 1911. február 1-én.

Bodor István felügy. biz. elnök. Dr. Baksay Dezső. Percz Samu, Marikovszky Géza. Dr. Veress Samu felügyelő-bizottsági-tagok.